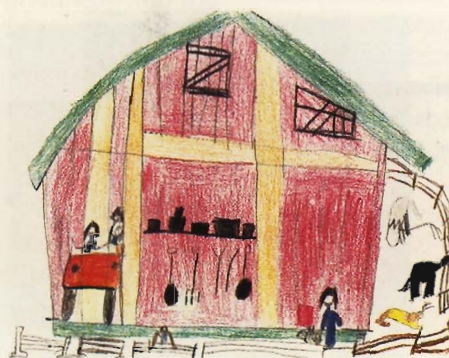

Gemaakte dingen

De kinderen leren over de vormgeving van alledaagse cultuurproducten

onderwerp

garage, poppenhuis,
boerderij

techniek

tekenpotlood,
kleurpotloden,
eventueel krijtjes

formaat

± 25 × 32 cm

Toelichting

Een korte wandeling onder schooltijd wordt meestal gemaakt om naar de gymzaal te gaan, of om er eventjes tussenuit te zijn. In dat geval zoeken we meestal naar de natuur in een park, of wandelen zomaar wat. In deze tekenles gaat het echter om het bewust kijken naar andere dingen; een route langs gebouwen en winkels kan daarvoor een goede inleiding vormen. We kijken met grote aandacht naar de dingen die onze cultuur gestalte geeft. Hoe hoog zijn de huizen, wat zie je op het dak, zijn er verdiepingen, hoeveel ramen zie je, hoe groot is de voordeur? Ook de kleuren van de verschillende bouwwerken worden nader bekeken. Terug in de klas vergelijken we de vormgeving van de 'grote cultuur' met de produkten in het klein; een poppenhuis, een speelgoedgarage, een stationsgebouw van een speelgoedtrein of een boerderij zijn hiervoor goede uitgangspunten. Het zal de kinderen wel opvallen dat de onderlinge verhouding en de schaal door de ontwerpers niet al te zeer verstoord is. Geldt dat ook voor de kleur, of is deze nogal overdreven bont en schematisch – zoals dat vaak bij speelgoed voorkomt? De verkleinde bouwwerkjes vormen een goed uitgangspunt om de zo vaak gehanteerde schemabladen van huizen te helpen doorbreken. Ze worden los uit de hand getekend, zonder liniaal. De vorm wordt flink groot opgezet, omdat deze duidelijk uit moet komen. Net als bij de andere opdrachten wordt er zo weinig mogelijk bij verzonnen; ook bij het kleuren.

Begeleiding

We beginnen de les met een verzameling speelgoedbouwwerken. Als er op school niet genoeg zijn, brengen de leerlingen zelf wel uitkomst, want voor deze – speciale – gelegenheid mag er wel speelgoed van thuis meegebracht worden. We delen de kinderen in in groepjes van vier. Per groep plaatsen we een bouwwerkje iets boven ooghoogte en zodanig dat elke leerling op ongeveer een meter afstand van het onderwerp zit.

Voor de opzet gebruiken we het tekenpotlood. Het zetten van dunne lijntjes doen we eventueel op een apart papier voor. In het begin van het tekenen zal nog gezocht kunnen worden waar de tekening geplaatst wordt: op de onderrand, op een soort grondlijn of midden op het vlak? Als de gevel staat bekijken we kort gezamenlijk de opzet. Hierna bekijken we de verdiepingen en de ramen. In kleine stappen wordt er verder gewerkt. Door te wijzen op zaken als vooraan, achteraan, zijkant of verspringende delen kan de tekening ruimtelijk worden. We letten erop dat er niet teveel details worden getekend, en dat er op tijd wordt overgegaan naar het kleuren. Welke kleuren moeten we mengen?

Tot slot worden in een klasseggesprek de tekeningen vergeleken met de bouwwerkjes zelf, en vervolgens ook de bouwwerkjes met wat er op straat, in het echt te zien is.

onderwerp

meegebracht
speelgoed, trein,
racewagen

techniek

kleurpotloden of krijt

formaat

± 25 × 32 cm

Andere opdracht

Is de vorige opdracht redelijk gelukt, dan kunnen we er zeker van zijn dat deze les een succes wordt. Van school of van thuis kiest elke leerling een bepaald soort speelgoed: één houten auto, een locomotief, houten dieren, playmobil-poppetjes e.d. Speelgoed met één hoekige en wat strakkere vormgeving komt het beste in aanmerking. Ieder kind tekent één ding, waarbij we ook hier proberen enige ruimtelijkheid in de tekening te krijgen; een bovenkant of zijkant moet er dus eigenlijk bij. De kleuren zo natuurgetrouw mogelijk gebruiken. Als het speelgoed al te vaak aan bod gekomen is, bouwen we van grote

blokken een
bouwwerk. Zo'n
stapel die
behoorlijk 'vreemd'
kan uitvallen, wordt
dan ons
onderwerp.

Speelgoed, 6 jaar